

Onderwerp: Reactie internetconsultatie betreft voorstel wijziging Leerplichtwet 1969 artikel 5 sub b. Wet voorschriften vrijstelling bij richtingsbezwaren.

Geachte meneer Slob, Minister voor Basis- en Voortgezet onderwijs,

Via deze weg willen wij u een reactie geven en tevens onze visie op uw voorstel tot het wijzigen van de Leerplichtwet 1969 artikel 5 sub b toezenden.

Als pedagogisch opgeleide ouders van drie kinderen in de leeftijd 0 tot en met 5 jaar, zijn wij het volledig met u eens dat kinderen recht hebben op kwalitatief goed onderwijs wat aansluit bij de cognitieve, lichamelijke, sociale en emotionele ontwikkeling; ofwel een sociaal psychisch en fysiek veilig leerklimaat zoals omschreven in uw voorstel.

Op meerdere punten, zoals hieronder beschreven, zien wij dat het voorstel indruist tegen het recht op gelijke behandeling, zoals beschreven artikel 1 van de grondwet. Andere punten gaan in tegen de grondslag van de vrijstelling; vrijheid van levensbeschouwing.

We hebben onze reactie ingedeeld aan de hand van 8 thema's die wij het meest belangrijk vinden. U vindt hieronder een samenvatting van ons schrijven en vervolgens de uitwerking hiervan.

Samenvatting:

- Hoofdstuk 1: Kinderen zijn vrijgesteld van de leerplichtwet, maar er worden eisen gesteld aan het onderwijs waar deze kinderen van zijn vrijgesteld.
- Hoofdstuk 2: Richtingsbezwaren (levensbeschouwing) en inrichtingsbezwaren (hoe geeft iemand vorm aan) liggen in elkaars verlengde en kunnen en mogen daarmee niet los van elkaar gezien worden.
- Hoofdstuk 3: Kinderen die staan ingeschreven op school onderscheidenlijk een instelling hebben geen recht op vrijstelling artikel 5 sub b. Dit is een gemis voor de Nederlandse samenleving.
- Hoofdstuk 4: De privacy in ons huis wordt beschermd door de grondwet, hoofdstuk 1 art. 12. Het nieuwe voorstel probeert inbreuk te maken op deze privacy.
- Hoofdstuk 5: De verplichte contactmomenten bij 4- en 12 jaar. Thuis onderwezen kinderen mogen hun mening delen over het onderwijs wat ze ontvangen, maar een kind dat van onderwijs op school onderscheidenlijk een instelling geniet heeft geen periodieke inspraak.

Hoofdstuk 6: Opleidingseisen aan ouders leiden niet tot een kwalitatieve verbetering van het onderwijs. Het sluit echter mensen uit welke onderwijs kunnen geven. Het uitsluiten van meerdere onderwijzers is zelfs een verslechtering van het kwaliteit waarop onderwijs kan worden gegeven.

Hoofdstuk 7: Inhoudelijk worden er eisen gesteld aan locatie, leermiddelen en worden er toets momenten ingelast die moeten vaststellen of kinderen genoeg progressie laten zien. Ons inziens zijn er meerdere locaties waarop het onderwijs kan plaatsvinden. Het is een verarming van het onderwijs om dit grotendeels uit te sluiten. Door ouders en kinderen te binden aan plannen, leersystemen en toetsen wordt de kwaliteit, zoals wij als thuisonderwijzers het zien, enkel en alleen verminderd. We worden beperkt in de mogelijkheden om onze kinderen te voorzien van onderwijs op een wijze die past bij het gezin en de levensvisie.

Inhoud

1) School- of leerplicht?.....	3
2) Verbondenheid inrichting- en richtingsbezwaren.....	3
3) Vrijstelling na schoolgang,.....	3
4) Huisrecht	4
5) Behouden van de veilige omgeving van kinderen/tieners.....	4
5.1 Kinderen	4
5.2 Tieners	4
6) Eisen aan ouders:	5
6.1 pedagogische-didactische bekwaamheid.....	5
6.2 Onderwijzer,	5
6.3 Taalniveau,	5
7) Onderwijs inhoudelijk.....	6
7.1 Locatie van onderwijs.....	6
7.2 Leermiddelen,.....	6
7.3 Toets momenten,	6
7.4 Onderwijsplan	7
7.5 Leerlingvolgsysteem	7
8) Afsluiting.....	7

1) School- of leerplicht?

Het bevreemd ons dat u de inrichting van het onderwijs thuis wil gaan reguleren en controleren, terwijl er onder de Leerplichtwet artikel 5 sub b vrijstelling is van deze leerplicht, niet bedoeld schoolplicht. Wat de vrijstelling betreft is het kind vrijgesteld van onderwijs. Welk onderwijs moet de nieuwe Leerplichtwet dan gaan reguleren en controleren?

Dit betekent echter niet dat wij achter een onthouding van onderwijs staan en dus worden onze kinderen op een verantwoordelijke manier onderwezen welke past bij de levensovertuiging en visie van ons gezin.

2) Verbondenheid inrichting- en richtingsbezwaren

Wij begrijpen uit uw voorstel tot het wijzigen van de Leerplichtwet 1969 dat u meer inzicht en controle wilt hebben op het onderwijs dat kinderen in Nederland thuis ontvangen. Het valt ons als ouders op, dat uw wijzigingen aan de Leerplichtwet 1969 zaken zijn rondom de zogeheten inrichting op het onderwijs, terwijl de huidige Leerplichtwet 5 sub b een vrijstelling op richtingsbezwaren betreft.

Wij zijn echter van mening dat richtingsbezwaren (levensbeschouwing) en inrichtingsbezwaren (hoe geeft iemand vorm aan) in elkaars verlengde liggen en daarmee niet los van elkaar gezien mogen en kunnen worden.

De wijze waarop inrichting wordt gegeven aan het onderwijs heeft alles te maken met de overtuiging van een persoon of organisatie.

3) Vrijstelling na schoolgang,

Ons inziens kan een ouder zijn of haar kinderen kwalitatief goed onderwijs geven, danwel op een andere manier voorzien in kwalitatief goed onderwijs zonder schoolgang. Wij betreuren het dan ook dat het nieuwe voorstel tot wijziging van de Leerplichtwet 1969 ouders niet in de gelegenheid stelt thuisonderwijs te verzorgen na inschrijving op scholen onderscheidenlijk instellingen. Kinderen die uitvallen in het schoolsysteem mogen in de huidige Leerplichtwet noch vanuit uw voorstel tot wetswijziging gebruik maken van thuisonderwijs.

Wij zijn er van overtuigd dat de grote groep thuiszitters gereduceerd kan worden en kinderen die vastlopen in het schoolsysteem passend onderwijs kunnen krijgen, als thuisonderwijs een volwaardige vorm van onderwijs wordt binnen de Nederlandse wet- en regelgeving. We hopen dat ook van harte in het belang van ouders en kinderen, dat u dit onderdeel toevoegt in uw wijziging voorstel.

4) Huisrecht

Huisrecht, verder genoemd privacy.

Wij zijn geschrokken van de manier waarop onze privacy en die van onze kinderen wordt geschonden, zoals het voorstel nu is.

In dit voorstel worden wij als ouders gedwongen om de onderwijsinspectie in onze persoonlijke levenssfeer toe te laten om de veiligheid van het leerklimaat te toetsen. Als wij geen toestemming verlenen dan zal er een melding gedaan worden naar de Burgermeester en Wethouders van de desbetreffende gemeente zodat een 'verklaring geen bewaar' niet kan worden afgegeven.

De privacy in ons huis wordt echter beschermd door de grondwet, hoofdstuk 1 art. 12. Doordat wij om thuisonderwijs te mogen geven verplicht toegang moeten verlenen aan de controlerende instanties, wordt hiermee het doel van de grondwet hoofdstuk 1 art. 12 ondermijnd.

5) Behouden van de veilige omgeving van kinderen/tieners

5.1 Kinderen

Als de 'verklaring geen bezwaar' wordt afgegeven, volgt een verplicht gesprek met de leerplichtambtenaar waar ook het kind aan deel moet nemen. De reden van aanwezigheid van de 4 jarige bij dit gesprek blijft onduidelijk. In artikel 12 van het kinderrechtenverdrag wordt de mening van een minderjarige beschermd. Het doel is om de mening van het kind mee te laten wegen in juridische beslissingen. Hierbij rekening houdend met de capaciteiten van de minderjarige. Binnen het Nederlandse rechtssysteem wordt hierdoor vanaf c.a. 12 jaar de mening gevraagd bij o.a. echtscheidingen. Het is irreëel om van een 4 jarig kind te verwachten een weloverwogen stelling te nemen ten opzichte van thuisonderwijs.

De verplichte aanwezigheid van een 4 jarige is ons inziens een ondermijning van de juridische basis waarin kinderen worden beschermd zoals beschreven in artikel 12 van het kinderrechtengedrag, waar staat onder lid 2, "hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht." Door in de leerplichtwet de plicht op te nemen dat het kind aanwezig moet zijn bij een gesprek met de leerplichtambtenaar, wordt voorbij gegaan aan dit artikel. Wij als ouders zijn in staat om te beoordelen of ons kind een leeftijd en rijpheid bezit om op een verantwoordelijke wijze aanwezig te zijn bij dit gesprek.

5.2 Tieners

Het tweede wat ons opviel binnen dit thema is dat er op 12 jarige leeftijd opnieuw een gesprek met de leerplichtambtenaar plaatsvindt. Waarom heeft een tiener wel recht op inspraak bij thuisonderwijs, maar wordt de mening van een tiener niet gehoord bij onderwijs verzorgd door een school onderscheidenlijk een instelling?

6) Eisen aan ouders:

U stelt eisen aan ons als ouders waar wij niet achter kunnen staan.

6.1 pedagogische-didactische bekwaamheid

Uit de afwezigheid van een aantoonbare pedagogische-didactische bekwaamheid volgt echter niet dat de ouder onvoldoende kennis en inzicht bezit om zijn/haar kinderen te onderwijzen. Het afwijzen van de vrijstelling van de leerplicht op deze grond gaat voorbij aan het recht van vrijheid van levensovertuiging.

6.2 Onderwijzer,

In het voorstel wordt duidelijk genoemd dat één persoon het onderwijs moet verzorgen. Hiermee wordt de mogelijkheid uitgesloten om derden deel te laten nemen aan het onderwijs van het kind, denk hierbij aan externe docenten, vaklieden of experts op specifieke gebieden. Wij zien, als ouders, een grote meerwaarde voor onze kinderen wanneer beide ouders een rol kunnen spelen in het onderwijs, afhankelijk van de specifieke kwaliteiten van de ouder. Denk hierbij aan een vader die technisch onderlegt is en een moeder welke taalkundig sterk is. Door meerdere personen te mogen betrekken in het onderwijs, wordt tevens bewerkstelligd dat beide ouders/verzorgers deel kunnen nemen aan de arbeidsmarkt. Bijkomend voordeel is dat bij onverwachte omstandigheden kan de continuïteit van het onderwijs geborgd blijven.

6.3 Taalniveau,

U eist een bepaald taalniveau van de ouders. Heeft u daarbij rekening gehouden met tijdelijk verblijvende mensen welke binnen afzienbare tijd weer vertrekken uit Nederland? Op welke manier wordt gezorgd dat ook die mensen, evt. buiten artikel 5 sub b van de Leerplichtwet 1969, toegang hebben tot thuisonderwijs? En hoe kunnen kinderen van ouders/verzorgers welke de taal nog lerende zijn, toch aanspraak maken op de vrijstelling van de Leerplichtwet?

Nogmaals, wij begrijpen uit uw voorstel tot het wijzigen van de Leerplichtwet 1969 dat u meer inzicht en controle wilt op het onderwijs dat kinderen in Nederland thuis ontvangen. Ons inziens is dit ook op andere manieren mogelijk.

Wellicht heeft u gehoord van Stichting Keurmerk Thuisonderwijs (SKT). Zij wil de kwaliteit van het thuisonderwijs bevorderen en toetsen de kwaliteit van het onderwijs die het kind ontvangt. Als aan de eisen van de stichting is voldaan, ontvangen ouders het Keurmerk Thuisonderwijs.

Met welke reden lijkt u bewust voorbij te gaan aan de kennis en expertise van deze gespecialiseerde stichting? Het bevreemd ons dat de algemeen bekende stichtingen welke betrekking hebben tot thuisonderwijs niet zijn geconsulteerd voor en in de conceptfase van het aanpassingsvoorstel.

7) Onderwijs inhoudelijk

U stelt specifieke eisen aan het onderwijs. In uw voorstel wordt onder andere genoemd:

- het onderwijs moet plaatsvinden op een vaste locatie;
- het onderwijs vindt aantoonbaar plaats in een veilig leerklimaat dat bijdraagt aan het bereiken van de onderwijsdoelen;
- er moeten leermiddelen gebruikt worden;
- er zijn toets momenten op 6 en 9 jarige leeftijd;
- er moet gebruik worden gemaakt van een leerling- en onderwijsvolgsysteem.

Wij hebben sterke twijfels of dit de juiste manier is om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. Sterker nog, wij denken dat het de kwaliteit niet ten goede komt. Een kind, maar ook volwassene, leert een leven lang en dit is niet plaatsgebonden. Ook de middelen die gebruikt kunnen worden om tot leren te komen, hoeven ons inziens geen erkende leermiddelen te zijn zolang ze een positieve bijdrage leveren aan het leerproces. Denk daarbij aan een museumkaart, bibliotheek abonnement of de keukenweegschaal. Ook in de dagelijkse praktijk zijn kinderen in staat te leren, vaak nog meer dan aan de keukentafel alleen.

7.1 Locatie van onderwijs

Er zijn meerdere locaties waarop het onderwijs kan plaatsvinden, het is een significante verbetering van de kwaliteit wanneer er op meerdere locaties onderwijs gegeven kan worden. U lijkt er vanuit te gaan dat onderwijs, bij thuisonderwijs, enkel en alleen in en om huis wordt verzorgd. Dit is echter een misvatting. Thuisonderwijs wordt verschillend ingericht door ouders/verzorgers. Hierbij bestaat de mogelijkheid om onderwijs te geven op een passende locatie, bijv. geschiedenis in een museum of verkeerslessen op straat. In de praktijk gebeurt dit vaker dan het nieuwe voorstel toestaat.

7.2 Leermiddelen,

Wij zijn van mening dat het de kwaliteit van het onderwijs verhoogd wordt, wanneer een kind gedurende zijn leven kan leren op de plaats waar het onderwijs zich aanbiedt. De middelen die hierbij worden gebruikt dienen niet als doel, maar als middel om het doel te bereiken. Enkel gebruik maken van erkende leermiddelen werken hierbij beperkend op de belevingswereld van een kind. Kinderen zijn visueel ingesteld, leren door te doen en door de ervaringen die ze hierbij verwerven. Hierbij durven wij te stellen dat de kwaliteit van het onderwijs significant wordt verhoogd, wanneer onderwijs wordt gegeven met een keukenweegschaal of museumkaart in de hand.

De erkende leermiddelen bestaan voornamelijk uit boeken, teksten, filmpjes en afbeeldingen. Hiermee gaat men voorbij aan een volledig zintuigelijke leergang. De wereld en het leven valt in een statische methode niet te vatten.

7.3 Toets momenten,

Waar wij extra stil bij willen staan zijn de verplichte toets momenten. Wij zijn benieuwd waarom voor deze leeftijden is gekozen en aan welk referentiekaders u de toets resultaten wilt staven. Aangezien aan het thuisonderwijs op zeer diverse manieren inrichting wordt gegeven, is er ons inziens geen relevante referentie beschikbaar.

Wij zouden graag zien dat een kind getoetst wordt aan het einde van het primair onderwijs waaruit een geadviseerd niveau voortvloeit. Deze kan indien gewenst worden overgelegd als toelating voor het middelbaar onderwijs. De ouder/verzorger kan in samenspraak met de leerplichtambtenaar de voortgang inzichtelijk maken voor de betreffende instantie.

7.4 Onderwijsplan

Het grote voordeel van thuisonderwijs is dat de ouder/verzorger kan inspelen op de belevingswereld en leerbehoeften van het kind. Daarbij kunnen ouders de kerndoelen per leerjaar loslaten en deze naar eigen inzicht inpassen in het onderwijs, vroeger of later dan de kerndoelen aangeven, passend bij het kind.

7.5 Leerlingvolgsysteem

De inhoud van het leerlingvolgsysteem is momenteel voor ons onduidelijk. Wij zien er meerwaarde in als dit een portfolio betreft. Aangezien wij als ouders gezamenlijk het onderwijs vorm geven en elkaar geïnformeerd houden over de voortgang van de kinderen, heeft het bijhouden een leerlingvolgsysteem voor ons geen meerwaarde.

Wij bouwen van de kinderen een papieren portfolio op met werkstukken, foto's en andere relevante zaken. Hiermee is voor het kind op latere leeftijd zichtbaar hoe het onderwijs heeft plaatsgevonden, welke ontwikkelingen het heeft gemaakt en hoe de doelen zijn bereikt. Wij willen dit portfolio inzichtelijk maken wanneer dit voor de controlerende instantie wenselijk is.

8) Afsluiting

Zoals u heeft gelezen zijn er wat ons betreft nog vele punten uit uw voorstel welke verdere uitwerking en verdieping verdienen voordat dit plan de huidige Leerplichtwet 1969 kan vervangen. Er zijn in Nederland meerdere thuisonderwijsverenigingen die graag met u meedenken hoe er vorm gegeven kan worden aan het thuisonderwijs. Voorbeelden hiervan zijn: TOV (thuisonderwijs verbond) en de NvVTO (Nederland vereniging voor thuisonderwijs). Ook SKT (Stichting Keurmerk Thuisonderwijs) zal graag met u willen meedenken hoe de kwaliteit geborgd kan worden.

Wij hopen als ouders dat u de reacties en opmerkingen ter harte neemt en hier op een passende wijze gehoor aan zult geven.

Met vriendelijke groet,

Familie Vreugdenhil uit Steenwijk